

Sygn. akt I C 1650/17 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Dębicy, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Beata Kozik

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Elżbieta Domińczak

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2018 r. w Dębicy na rozprawie

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w W.

przeciwko P. P.

o zapłatę kwoty 4.787,73 zł

I. Oddala powództwo:

II. Kosztami uiszczonej opłaty sądowej od pozwu w kwocie 100,00 zł obciąża powoda (...) z siedzibą w W..

Uzasadnienie wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Dębicy Wydział I Cywilny z dnia 6 marca 2018 r.

Powód (...) z siedzibą w W. wniósł pozew przeciwko P. P. o zapłatę kwoty 4.787,73 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Na uzasadnienie podał, że pozwana zawarła umowę kredytu gotówkowego numer (...) w dniu 12 sierpnia 2011 r. z (...) Bank (...) S.A., którego następcą prawnym jest (...) Bank S.A. Bank spełnił świadczenie, natomiast pozwana swojego świadczenia nie spełniła. W dniu 22 grudnia 2016 r. umową cesji wierzytelności zostały przeniesione wierzytelności z (...) Bank S.A. na powoda. Całkowite saldo zadłużenia wraz z ustawowymi odsetkami naliczonymi przez obecnego wierzyciela, z tytułu przedmiotowej umowy wynosi 4.787,73 zł. Powód na mocy umowy cesji nabył od poprzednika prawnego wierzytelność w wysokości 4.666,58 zł, w tym niespłacony kapitał wynosi 3.930,74 zł. Na dzień wniesienia pozwu składa się zadłużenie w kwocie 4.787,73 zł na którą składa się: 3.930,74 zł tytułem niespłaconego kapitału, 294,54 zł tytułem kosztów poniesionych przez (...) Bank S.A. w celu dochodzenia należności, 400,17 zł tytułem odsetek karnych naliczonych z godnie z § 9 umowy kredytu gotówkowego – stopa procentowa wyrażona jako oprocentowanie zmienne, która wynosiła na dzień zawarcia kredytu 24% w stosunku rocznym. Oprocentowanie zadłużenia przeterminowanego, liczone od zaległego kapitału wynosiło czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, które nie było wyższe niż stopa procentowa odsetek maksymalnych określonych w art. 359 § 2¹ i nast. k.c., kwota 41,13 zł tytułem odsetek umownych naliczonych zgodnie z § 3 umowy kredytu gotówkowego, kwota 121,15 zł tytułem naliczonych przez powoda odsetek ustawowych za opóźnienie od niespłaconego kapitału, od dnia 22 grudnia 2016 r., jako dnia następnego po dniu w którym (...) Bank S.A. zakończył naliczanie przysługujących mu należności, a do dnia poprzedzającego dzień złożenia pozwu. Pozwany został wezwany do dobrowolnej spłaty pismem z dnia 30 stycznia 2017 r. i zadłużenia nie spłacił.

Na rozprawę w dniu 6 marca 2018 r. pozwana P. P. nie stawiała się i nie złożyła odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 22 grudnia 2016 r. pomiędzy (...) Bank S.A. z siedzibą w W., a powodem (...)z siedzibą w W. została zawarta umowa przelewu wierzytelności obejmująca m.in. wierzytelność w stosunku do pozwanej P. P.. W dniu 15 lutego 2017 r. został zawarty aneks nr (...) do ww. umowy przelewu wierzytelności.

Dowód:

- **odpis umowy przelewu wierzytelności z dnia 22 grudnia 2016 r., k. 34-39,**
- **wyciąg z wykazu wierzytelności przelewanych na podstawie Umowy przelewu z dnia 22 grudnia 2016 r., k. 40-43,**
- **odpis aneksu nr (...) z dnia 15 lutego 2017 r. do umowy przelewu wierzytelności z dnia 22 grudnia 2016 r., k. 47-48,**
- **odpis aktu notarialnego z dnia 2 lipca 2015 r., Rep. A nr (...), k. 44-46,**
- **odpis pełnomocnictwa z dnia 26 stycznia 2017 r., k. 49-50,**
- **odpis Portfela, załącznika nr 1 do aneksu nr (...) do umowy przelewu wierzytelności z dnia 22 grudnia 2016 r. – wykaz wierzytelności wchodzących w skład portfela, k. 51-53,**
- **odpis z KRS z dnia 15 lutego 2017 r., k. 55-75,**
- **odpis pełny z KRS z dnia 14 kwietnia 2017 r., k. 87-120,**
- **odpis pełny z KRS z dnia 31 października 2017 r., k. 122-131,**
- **odpis wyciągu z Rejestru Funduszy Inwestycyjnych z dnia 16 września 2016 r., k. 132-135,**
- **odpis wyciągu z Rejestru Funduszy Inwestycyjnych z dnia 18 października 2016 r., k. 136-139,**
- **odpis wyciągu z Rejestru Funduszy Inwestycyjnych z dnia 3 sierpnia 2017 r., k. 140-145.**

Powyższe ustalenia faktyczne Sąd poczynił na podstawie odpisów dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, których autentyczności żadna ze stron nie kwestionowała. Powyższe ustalenia faktyczne Sąd poczynił na podstawie odpisu umowy przelewu wierzytelności z dnia 22 grudnia 2016 r. wraz z odpisem aneksu nr (...) z dnia 15 lutego 2017 r. do umowy przelewu wierzytelności z dnia 22 grudnia 2016 r., których autentyczności żadna ze stron nie kwestionowała. Oddalił Sąd wniosek dowodowy powoda o dopuszczenie dowodu z kserokopii umowy kredytu gotówkowego nr (...) z dnia 12 sierpnia 2011 r., z kserokopii przedsądowego wezwania do zapłaty z dnia 16 lutego 2016 r. wraz z kserokopią dowodu doręczenia, gdyż kserokopia nie jest dokumentem w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Tylko oryginały dokumentów bądź odpisy potwierdzone za zgodność z oryginałem przez notariusza albo pełnomocnika strony będącego adwokatem lub radcą prawnym zgodnie z art. 129 § 2 k.p.c. mogą być przedmiotem dowodu. Powód do pozwu dołączył kserokopie wyżej wymienionych dokumentów, które nie zostały uwierzytelnione.

Sąd zważył, co następuje:

Powód domagał się zasądzenia kwoty 4.787,73 zł na którą składa się: 3.930,74 zł tytułem niespłaconego kapitału, 294,54 zł tytułem kosztów poniesionych przez (...) Bank S.A. w celu dochodzenia należności, 400,17 zł tytułem odsetek karnych naliczonych z godnie z § 9 umowy kredytu gotówkowego – stopa procentowa wyrażona jako oprocentowanie zmienne, która wynosiła na dzień zawarcia kredytu 24% w stosunku rocznym. Oprocentowanie zadłużenia przeterminowanego, liczone od zaległego kapitału wynosiło czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, które nie było wyższe niż stopa procentowa odsetek maksymalnych określonych w art. 359 § 2¹ i nast. k.c., kwota 41,13 zł tytułem odsetek umownych naliczonych zgodnie z § 3 umowy kredytu gotówkowego, kwota 121,15 zł tytułem

naliczonych przez powoda odsetek ustawowych za opóźnienie od niespłaconego kapitału, od dnia 22 grudnia 2016 r., jako dnia następnego po dniu w którym (...) Bank S.A. zakończył naliczanie przysługujących mu należności, a do dnia poprzedzającego dzień złożenia pozwu.

Zdaniem Sądu, powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, gdyż roszczenie nie zostało udowodnione co do zasady i wysokości zgodnie z ciężarem dowodzenia wynikającym z art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. Na powodzie ciążył obowiązek wykazania istnienia zobowiązania i wysokości zobowiązania pozwanego ze wskazaniem sposobu jego wyliczenia.

Do ustalenia stanu faktycznego nie mogły posłużyć kserokopie dokumentów, które zostały załączone przez powoda do pozwu. Powód załączył kserokopię umowy kredytu gotówkowego nr (...) z dnia 12 sierpnia 2011 r., kserokopię przedsądowego wezwania do zapłaty z dnia 16 lutego 2016 r. wraz z kserokopią dowodu doręczenia. Tylko oryginały dokumentów bądź odpisy potwierdzone za zgodność z oryginałem przez notariusza albo pełnomocnika strony będącego adwokatem lub radcą prawnym zgodnie z art. 129 § 2 k.p.c. mogą być przedmiotem dowodu. Niepoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem. Warunkiem uznania kserokopii za dokument jest umieszczenie na niej i zaopatrzenie podpisem poświadczenia jej zgodności z oryginałem. Kserokopie dokumentów bez stwierdzenia ich zgodności z oryginałem nie są dokumentami w rozumieniu kodeksu postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 1994 r. III CZP 37/94, OSNCP 1994, nr 11, poz. 206, wyrok z dnia 27 lutego 1997 r. III CKN 7/57 – niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2004 r. I CK 32/04, LEX numer 529692). Obowiązkiem strony, w szczególności zastąpionej przez profesjonalnego pełnomocnika, jest dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody (art. 3 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów oznacza zaferowanie takich dowodów, które spełniają ustawowe wymagania przewidziane w kodeksie postępowania cywilnego. Bez wspomnianego poświadczenia kserokopia nie może być uznana za dokument. Analiza charakteru prawnego kserokopii dokumentów doprowadziła do próby przyporządkowania ich do tzw. innych środków dowodowych, o których mowa w art. 308 k.p.c. W tej jednak kwestii jednoznaczne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 lutego 2007 r., I CSK 406/06, LEX numer 453727. Zgodnie z poglądem wyrażonym w uzasadnieniu do wskazanego wyroku, niepoświadczona kserokopia nie jest dokumentem. Jeżeli zaś pismo nie może być uznane za dokument, nie może być ono też podstawą do prowadzenia dowodu w trybie art. 308 k.p.c. Odmienne ujęcie tego zagadnienia wprowadziłoby do obejścia przepisów o dowodzie z dokumentu. Poza tym wymienione w art. 308 k.p.c. środki dowodowe ustawodawca zaliczył do „przyrządów utrwalających albo przenoszących obrazy lub dźwięki”. Oznacza to, że środki te, w tym także fotokopie, mają przedstawiać rzeczywistość poprzez zawarte w nich obrazy lub dźwięki, a nie przez opisy wyrażone pismem. Zbliżone stanowisko zajął też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 listopada 2002 r., I CKN 1280/00, LEX numer 78358. Sąd podkreślił, że przepis art. 308 k.p.c. wymienia fotokopie, do których nie zalicza się odbitek ksero. Gdyby zaś ustawodawca rzeczywiście chciał uczynić z kserokopii odrębny środek dowodowy, to wprowadziłby je obok fotokopii do art. 308 k.p.c. w ramach jednej z licznych nowelizacji kodeksu postępowania cywilnego. Zwykła odbitka ksero (tj. odbitka niepotwierdzona, niestanowiąca dokumentu) nie może zastąpić dokumentu, na którego bazie powstała.

Powód przedstawił jedynie odpis umowy przelewu wierzytelności wraz z odpisem aneksu nr (...). Powód nie przedłożył dokumentów, na podstawie których można by przeprowadzić weryfikację dochodzonego roszczenia. Mianowicie nie przedstawił umowy kredytu gotówkowego, wyliczenia dochodzonej wierzytelności, tabeli oprocentowania, rocznej stopy oprocentowania, warunków zmiany rocznej stopy oprocentowania, odpisu wypowiedzenia umowy kredytu gotówkowego.

Zauważyć należy, że co do sumy odsetek powód nie wyjaśnił w pozwie od jakiej kwoty i według jakiej stopy procentowej kwota ta została wyliczona, nie wynika to także z żadnych dokumentów. Uwzględnienie powództwa co do sumy głównej nastąpiłoby więc bez ustalenia podstawy faktycznej żądania pozwu. Skutkuje to jego oddaleniem (art. 6 k.c.). Oznacza to, że także żądanie odsetek od tej sumy na podstawie art. 482 k.c. jest niemożliwe do uwzględnienia (art. 6 k.c.).

Zgodnie z art. 482 § 1 k.c. od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa. Z kolei zgodnie z art. 359 § 1 k.c. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to

wynika z czynności prawnej albo ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu. W myśl art. 359 § 2 k.c. jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 3,5 punktów procentowych. Z kolei art. 359 § 2¹ k.c. stanowi, że maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych (odsetki maksymalne). Jeżeli wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej przekracza wysokość odsetek maksymalnych, należą się odsetki maksymalne (art. 359 § 2² k.c.).

Kwota dochodzona pozwem stanowi zarówno należność główną, jak i odsetki oraz koszty, co wynika z uzasadnienia pozwu. Powód nie przedstawił dokumentów na podstawie których sąd mógłby dokonać oceny prawidłowości wyliczenia kwot dochodzonych przez powoda i ich zasadności. Również sąd nie miał możliwości dokonania weryfikacji zasadności żądania odnośnie skapitalizowanych odsetek, gdyż i na tę okoliczność powód nie przedstawił żadnego dowodu.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepis ten sytuuje dwie zasadnicze reguły - pierwszą wymagającą generalnie udowodnienia faktu na który strona się powołuje, a który powoduje określone skutki prawne, oraz drugą, która statuuje ciężar dowodu danego faktu po stronie osoby, która wywodzi zeń skutki prawne - a więc tworzy „ogólną zasadę rozkładu dowodów” (tak A. Kidyba(red.) K. Kopaczyńska - Pieczenia, E. Niezbacka, Z. Gawlik, A. Janiak, A. Jedliński, T. Sokołowski, Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I Część ogólna, LEX, 2009). Zatem nawet samo przyznanie faktów przez drugą stronę postępowania nie może stanowić wystarczającego dowodu na istnienie tego faktu, który zawsze musi zostać potwierdzony materiałem dowodowym. Druga z reguł wyżej opisanych wskazuje, kto poniesie negatywne skutki nie udowodnienia konkretnego faktu przy czym art. 6 k.c. określa to na polu prawa materialnego, zaś odpowiadający mu art. 232 k.p.c. na polu prawa procesowego. Innymi słowy z procesowego punktu widzenia ciężar dowodu spoczywa na powodzie (por. wyr. SN z dnia 3 października 1971r. II PR 313/69, OSN 1970, nr 9, poz. 147). Nie ulega żadnym wątpliwości, że w przedmiotowym stanie faktycznym osobą, na której spoczywał obowiązek udowodnienia faktu istnienia wymagalnego zobowiązania i jego wysokości był powód. Z art. 6 k.c. wynika dla Sądu obowiązek rozstrzygnięcia merytorycznego nawet wtedy, gdy postępowanie dowodowe nie miało właściwie ze względu na bezczynność strony miejsca. W takiej sytuacji Sąd winien orzec na niekorzyść strony, która twierdzenia i roszczenia swe opierała na faktach nieudowodnionych (P. Machnikowski (w:) Kodeks cywilny... red. E. Gniewek, 1.1, s. 34.

W ocenie Sądu należało oddalić powództwo orzekając wyrokiem zaocznym, gdyż brak było podstaw przyjęcia przez Sąd za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie (art. 339 § 2 k.p.c.). Zdaniem Sądu nie istniał materiał dowodowy, który pozwalałby na ustalenie, że wierzytelność względem pozwanego na jaką powoływał się powód rzeczywiście mu przysługuje. Ma to znaczenie z uwagi na fakt, iż tylko wierzyciel może domagać się spełnienia konkretnego świadczenia o dłużnika. Sam fakt nie ustosunkowania się przez pozwanego do twierdzeń pozwu nie stanowił okoliczności, która nakazywałaby uwzględnić powództwo, ponieważ Sąd jest zobligowany do uznania twierdzeń powoda przy bezczynności pozwanego jedynie w przypadku braku wątpliwości, co do zasadności pozwu. W dyspozycji art. 339 § 2 k.p.c. nie chodzi o prawne domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda. Domniemanie to dotyczy wyłącznie strony faktycznej i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego – domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, Prok. I Pr. – wkł. 1999/9/30). Sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy w świetle przepisów obowiązującego prawa materialnego, twierdzenia powoda uzasadniają uwzględnienie żądań pozwu, w zakresie tym bowiem nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c., negatywny zaś wynik takich rozważań powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 września 2013 r., sygn. akt I ACa 494/13, LEX numer 1378705).

Ponieważ roszczenie powoda zostało oddalone na podstawie art. 108 k.p.c. Sąd Rejonowy orzekł, iż powoda obciążają uiszczone przez niego koszty opłaty sądowej od pozwu w kwocie 100,00 zł, gdyż brak podstaw zasądzenia ich od pozwanego w oparciu o art. 98 k.p.c.